
ADVIES

**Voorstel van besluit van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van
het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke
Regering van 29 maart 2018 tot vaststelling
van de interventienormen en
saneringsnormen**

Aanvrager	Minister Alain Maron
Aanvraag ontvangen op	28-09-23
Advies aangenomen door het Comité van Watergebruikers op	09-11-23

Vooraf

Dit ontwerpbesluit stelt de normen vast voor volgende parameters: zware metalen en metalloïden, monocyclische aromatische koolwaterstoffen, gechloreerde (carcinogene) koolwaterstoffen, polycyclische aromatische koolwaterstoffen, cyanides, pesticiden, trimethylbenzenen, chloorfenolen, asbest, nitraten en enkele overige organische verbindingen.

Soms moeten minder voorkomende verontreinigende stoffen, die niet in bovengenoemd besluit zijn opgenomen, worden geanalyseerd omdat hun aanwezigheid wordt vermoed op de te onderzoeken site. In dat geval bepaalt het besluit dat het aan de bodemverontreinigingsdeskundige is om normen voor te stellen die bij voorkeur gebaseerd zijn op normen die gebruikt worden in de twee andere Gewesten van België, of bij gebrek hieraan in de buurlanden, of eventueel in andere landen.

Echter, de noodzaak om PFAS¹ te analyseren bij bodemonderzoeken in Brussel is niet langer uitzonderlijk aangezien recente analyses die op vraag van Leefmilieu Brussel werden uitgevoerd op 23 sites hun aanwezigheid in bodem en grondwater herhaaldelijk hebben aangetoond en bovendien worden ze op Europees niveau als zorgwekkend beschouwd. Het is nu noodzakelijk dat de regering interventienormen en saneringsnormen voor deze verontreinigende stoffen vaststelt.

Leefmilieu Brussel heeft dus een voorstel voor PFAS-normen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uitgewerkt. Net als in Vlaanderen, Wallonië en Nederland houdt dit voorstel rekening met de blootstellingsdrempels uit de EFSA²-studie van 2020.

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Specifiek denkproces voor Brussel

Hoewel **het Comité** is ingenomen met het voornemen van de regering om een benchmark te verrichten bij de naburige Gewesten en landen die actief zijn in de strijd tegen PFAS-vervuiling, is het van mening dat de verzamelde gegevens moeten worden gebruikt om de situatie van Brussel als stadsgewest grondig te bestuderen. Brussel heeft namelijk zijn eigen specifieke kenmerken die de naburige entiteiten niet noodzakelijk hebben. Bovendien moet het stedelijk karakter van het Gewest in al zijn bijzonderheid worden bestudeerd.

1.2 Normatief kader

Uit de door Leefmilieu Brussel verrichte studies blijkt dat een groot deel (ongeveer 50%) van de sites waar een sterk vermoeden van de aanwezigheid van PFAS bestaat, te maken zal krijgen met overschrijdingen van de beoogde normen. Hoewel er momenteel een studie hierover loopt, is er momenteel geen schatting van het aandeel woon- of natuurterreinen (waarvoor geen enkel vermoeden van aanwezigheid van PFAS bestaat) dat mogelijk door overschrijdingen van de beoogde

¹ Geperfluoreerde en polygefluoreerde alkylen.

² Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid.

normen wordt getroffen. De conclusies van deze lopende studie zouden zo snel mogelijk aan het Comité moeten worden voorgelegd.

Aangezien het opkomende verontreinigende stoffen betreft, ontwikkelt de wetenschappelijke kennis inzake PFAS zich voortdurend en snel. Maar gezien er momenteel weinig ervaring is met dit type verontreiniging, is het moeilijk om de kosten voor risicobeheer of de sanering van door PFAS-verontreiniging aangetaste terreinen in te schatten (in het bijzonder in een context waarin de vraag naar dit soort tussenkomsten toeneemt als gevolg van wettelijke verplichtingen op dit gebied).

In het licht van deze factoren, en naar het voorbeeld van de Vlaamse aanpak, vraagt **BECI** zich af of het aangewezen is om een veralgemeend normatief kader op te stellen voor alle talrijke terreinen die in de inventaris van de bodemtoestand als categorie 0 (« potentieel verontreinigde percelen ») zijn opgenomen. In eerste instantie vindt **BECI** het relevanter om PFAS-normen toe te passen op terreinen die als « risicovol » worden beschouwd, omdat er sterke vermoedens van de aanwezigheid van dit type verontreiniging bestaan. Een evolutie naar een uitbreiding van de PFAS-regelgeving naar andere soorten terreinen (met name residentiële terreinen) moet worden overwogen, als de momenteel verrichte studies zouden aantonen dat dit aangewezen is.

Bovendien is **BECI** van oordeel dat de geleidelijke invoering van verplichtingen om PFAS-verontreinigingen te beheren en te saneren het mogelijk zou maken om de mogelijk hoge financiële gevolgen voor diegenen die aan de verplichtingen zijn onderworpen beter in te schatten en hierop te anticiperen. Gelet op de potentieel hoge kosten van deze saneringsmethoden voor diegenen die aan de verplichtingen zijn onderworpen, benadrukt **BECI** daarnaast het belang om de geldigheid ervan te verzekeren.

1.3 Oorsprong van PFAS-vervuiling en aansprakelijkheid

Het Comité vindt het belangrijk om de industriële oorsprong van de PFAS-verontreiniging te kunnen achterhalen om de aansprakelijkheid ervan vast te stellen, en om op basis hiervan een pleidooi op te bouwen voor een beleid dat stelt dat « de vervuiler betaalt ».

1.4 Risicoanalyse

Het Comité benadrukt dat het belangrijk is om uitgebreide risicoanalyses te verrichten, waarbij niet alleen rekening wordt gehouden met de gevolgen van de PFAS-verontreiniging voor de menselijke gezondheid, maar ook voor fauna, flora, water en lucht. Het vraagt op zijn minst aan om aanbevelingen aangaande de methodologieën voor risicobeoordeling te formuleren en te verspreiden onder het grote publiek, in een globale visie op de problematiek. De begrippen Toelaatbare wekelijkse inname (TWI) en Aanvaardbare dagelijkse inname (ADI) moeten uitdrukkelijk worden beschreven. De meest kwetsbare groepen moeten worden geïdentificeerd (kinderen, zwangere vrouwen, ...).

*

* *